

Uporaba IKT pri izvedbi večdnevne strokovne ekskurzije

Application of IKT at Realisation of More-day-lasting Professional Excursion

Vlasta Jemec

Tehniški šolski center Kranj, Kidričeva 55, 4000 Kranj

Povzetek

Strokovna gimnazija je ena od treh organizacijskih enot Tehniškega šolskega centra Kranj, ki že šestdeset let organizira tehnično izobraževanje. Vključevanje modernih informacijsko komunikacijskih tehnologij (IKT) v poučevanje in učenje obveznih in prostoizbirnih predmetov učnega načrta je in ostaja naš pomemben cilj.

Članek predstavlja primer, kako se didaktika in IKT lahko prepletata ob izvedbi petdnevne ekskurzije, ki je organizirana kot obvezni del učnega načrta gimnazije. V času ekskurzije imenovane Magistrala dijaki spoznavajo zgodovino, kulturo in znamenitosti naše skupne bivše države Jugoslavije. Tako projektno učenje nedvomno plemeniti tako učitelje kot dijake. Učitelji pridobivajo in uporabljajo nove didaktične pristope, dijaki pa razvijajo svoje raziskovalne spretnosti, znanja in spretnosti uporabe IKT, sodelovalne spretnosti ter medkulturne sporazumevalne in jezikovne zmožnosti.

Ključne besede: IKT, e-učenje, učni načrt, ekskurzija, projektno učenje, didaktika

Abstract

The Specialist Grammar School is one of the three organizational units within the Kranj Educational Centre for Technical Sciences, which for sixty years has offered technical and vocational education. The incorporation of information and communication technologies (ICT) into the national curriculum core subjects and at the same time offering these subjects as extra-curricular activities is one of our most important goals.

This article represents how didactics and ICT might be interwoven into the course of a five-day excursion organized as part of the Specialist Grammar School's syllabus. During the Magistrala excursion students are acquainted with the history, the culture, and also the sights of Yugoslavia, the state of which we were once part. The added value of such project-based learning is that the activities undoubtedly enrich both teachers and students alike. Teachers learn and use new didactical approaches, and students are encouraged to develop their individual research skills, ICT skills, collaboration skills, cross-cultural communication skills, and language skills.

Key words: ICT, e-learning, curriculum, excursion, project-based learning, didactics

1. Uvod

Strokovna gimnazija Tehniškega šolskega centra v Kranju v sodelovanju z izbrano turistično agencijo izvaja obvezne izbirne vsebine Državljska kultura ter Vzgoja za družino, mir in nenasilje kot večdnevno strokovno ekskurzijo Magistrala.

Glavni namen projektnega tedna je, da tradicionalni pristop k učenju, ki temelji na osvajanju podatkov oz. spoznavanju dejstev, zamenjamo s poudarkom na procesu, zato je KAJ zamenjal KAKO.

Strokovna gimnazija organizira večdnevno ekskurzijo po državah bivše Jugoslavije kot projektno delo šele drugo leto, in sicer za dijake 3. letnikov. Zajema pa obvezne izbirne vsebine Državljsko kulturo (15 ur) in Vzgojo za družino, mir in nenasilje (15 ur).

Odločili smo se, da bomo te vsebine izvajali tako, da ne bodo toge, ampak odprte in dinamične. Odprtost se kaže pri izbiri snovi, v časovni razporeditvi in izbiri učnega prostora, saj sega čez šolske zidove v samo življenje. Učinkovitost obvezne izbirne vsebine je odvisna tudi od medpredmetne povezanosti. Učitelj lahko bogati vsebine v povezavi s sociologijo, zgodovino, filozofijo, slovenskim jezikom, jezikom okolja, po katerem potujemo, geografijo itd. (interdisciplinarnost). Pomembno pa je, da je pridobivanje znanj podprto z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, ki je dijakom blizu, saj so to dijaki tehniške gimnazije.

Dijaki tako na sodoben način spoznajo države nekdanje Jugoslavije, s katerimi smo 70 let krojili skupno usodo, a zadnjih nekaj let zaradi političnih razmer skoraj izgubili stike.

Na majhnem prostoru se prepletajo različne kulture, različne religije, ki so za sabo pustile mogočne sledi. Na ekskurziji spoznamo različne kulturne in verske spomenike, arhitekturo, raznoliko naravo, ljudi... Pot nas vodi po treh državah bivše Jugoslavije. Ekskurzijo smo poimenovali po jugoslovanski magistrali, po kateri se peti dan vračamo domov v Slovenijo. Celotni projekt pa je podprt z IKT.

2. Didaktični cilji

Glavni didaktični cilji te večdnevne ekskurzije so:

- spoznavanje drugega okolja izven šolskih prostorov,
- uporaba različnih večpredstavnih sredstev,
- predvsem pa drugačen pristop pri osvajanju novih učnih vsebin.

Obvezne izbirne vsebine so obvezni del programa Strokovne gimnazije.

Bistvo državljanske kulture je, da dijaki spoznajo:

- svojo lastno državo in njeno vpetost v tokove zgodovine,
- različne politične sisteme,
- odnos posameznika do države in družbe.

Bistvo Vzgoje za družino, mir in nenasilje je, da dijaki:

- spoznajo problem nasilja, netolerance, rasizma, predsodkov in zapostavljenosti ter se naučijo presegati te probleme.

Na petdnevni ekskurziji dijaki na terenu spoznajo dežele, države, njihovo razvitost, kulturo, religijo in vse to predstavijo v obliki seminarskih in projektnih nalog.

V delo dijakov pa je vključena tudi uporaba sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT). V referatu bomo predstavili način uporabe te tehnologije in svoje načrte za delo v prihodnje.

3. Vključitev informacijsko-komunikacijske tehnologije

a) spletni portal

Pred odhodom na ekskurzijo smo pripravili dinamični spletni portal, na katerem so dijaki, njihovi starši in drugi, ki jih to zanima, dobili vse potrebne informacije o ekskurziji.

Na portalu se nahaja zemljevid z vrisano potjo in predvidenimi postanki.

Prav tako so si obiskovalci portala ob kliku na neko točko (predviden postanek) lahko ogledali dodatne informacije o kraju postanka. Našli so tudi informacije, kaj so si dijaki v določenem kraju ogledali, predviden čas prihoda in odhoda ter druge koristne informacije.

Na portalu smo objavili tudi seznam naslovov referatov, ki so jih kasneje dijaki pripravili v obliki Power Point predstavitev.

Po končani ekskurziji smo na portalu objavili poročilo o poteku ekskurzije, izbor fotografij (več dijakov je navdušeno fotografiralo z digitalnimi fotoaparati) ter referate dijakov.

Spletni portal so pripravili dijaki strokovne gimnazije (računalniškega oddelka) sami. V bistvu gre za relativno enostavno spletno aplikacijo, izdelano v pjp-ju v povezavi s podatkovno bazo MySQL. Uporabljen je spletni strežnik Apache, ki deluje na namenskem računalniku z operacijskim sistemom Ubuntu Linux (ki temelji na varni in razširjeni distribuciji Debian Linux). Izbrana programska oprema je odprtokodna in kar je v našem primeru še pomembneje, brezplačna.

Tudi pri pripravi vsebin smo uporabljali večinoma odprokodne programe (npr. Gimp za obdelavo digitalnih fotografij). Pri izdelavi zemljevidov smo si pomagali z Googlovo tehnologijo Google Maps.

Spletni portal je dostopen na naslovu <http://magistrala2007.tsckr.si/>

b) blog

Za sprotno poročanje smo uporabili spletni dnevnik (blog), ki nam je zaradi svoje interaktivnosti in dinamičnosti omogočal ne le vsakodnevno poročanje, ampak tudi komunikacijo z dijaki in učitelji, ki so bili v šoli. Prav tako smo na blogu tudi redno objavljali fotografije ekskurzije. Za objave in javljanje v blogu smo se odločili zato, ker bi bilo urejanje in vsakodnevno posodabljanje naše spletne strani ekskurzije prezahtevno, tako časovno kot verjetno tudi tehnično, saj so nekateri predeli, ki smo jih obiskali, še slabo povezani s svetovnim spletom.

Uporabili smo enega od brezplačnih javnih blog servisov, saj smo ocenili, da postavitve lastnega blog strežnika v našem primeru ni potrebna oziroma smiselna. Izbrali smo servis, ki omogoča enostavno urejanje objav in komentarjev, objavljanje fotografij in pa prilagoditev oblike z izbiro ustreznih predlogov. Tako je na portalu samo povezava na blog.

Link bloga: <http://magistrala2007.tsckr.si/>

Osebni blog dijakinje: <http://lucka.blog.siol.net/category/magistrala2007/>

c) predstavitev projekta staršem z uporabo IKT tehnologije

Po opravljeni ekskurziji smo pripravili predstavitev tudi za starše dijakov 3. letnikov in zbrali njihova mnenja o sodobnem načinu spremljanja večdnevne ekskurzije. Starši so bili navdušeni nad možnostjo sodobnega komuniciranja, ki smo ga vzpostavili s spletnim portalom. Njihova mnenja in pripombe pa bomo upoštevali pri pripravi Magistrale 2008.

4. Zaključek

Dveletna organizacija strokovne ekskurzije Magistrala je pokazala, da je taka oblika dela za dijake izredno zanimiva, saj z veseljem uporabljajo tovrstni pristop k delu in učenju. Spoznali smo tudi pomembnost vedno večjega vključevanja sodobnih učnih pripomočkov in informacisko-komunikacijske tehnologije. Vsakodnevno dodajanje pridobljenega gradiva na medmrežje dela projektni teden Magistrala še posebno zanimiv. Po drugi strani pa je prav ta konkretna praksa tudi močna opora za bolj kakovostno poučevanje na področju IKT.

Strokovni življenjepis

Vlasta Jemec, profesorica slovenskega in ruskega jezika, je v srednjem šolstvu zaposlena že 23 let. Je ravnateljica Strokovne gimnazije TŠC v Kranju. Odgovorna je za organizacijo ekskurzij in projektnih tednov na Tehniškem šolskem centru v Kranju in je soorganizatorica večdnevne ekskurzije Magistrala. Od leta 2002 do 2006 je bila tudi predsednica slavističnega društva Kranj.